

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អង្គការជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍

របាយការណ៍សង្ខេប
ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី អៀង មូលី ទេសរដ្ឋមន្ត្រី
ប្រធានអង្គការជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍
ក្នុងទិវាពិភពលោកប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ថ្ងៃទី១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨

នៅ សាលសន្និសីទបតុមុខ ថ្ងៃទី១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨

- ខ្ញុំព្រះករុណាសូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះថេរានុគ្រោះគ្រប់ព្រះអង្គ ជាទីគោរពសក្ការៈ
- សូមគោរពគណៈអធិបតី
- សូមគោរព **ឯកឧត្តម ឃឹម ឆែលី** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ សមាជិក សមាជិកាព្រឹទ្ធសភា រដ្ឋសភា រាជរដ្ឋាភិបាល ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ស្ថាប័ននានា
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឯកអគ្គរាជទូត រដ្ឋទូត តំណាងអង្គទូតនានាប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- លោកស្រីប្រធានអង្គការ UNAIDS ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា
- អស់លោក លោកស្រីមកពីអង្គការសង្គមស៊ីវិល បណ្តាញអ្នកផ្អាកមេរោគអេដស៍ បណ្តាញប្រជាជន គន្លឹះ ភ្ញៀវជាតិ និងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងក្មួយៗនិស្សិត ទាំងអស់ជាទីរាប់អាន!

ថ្ងៃនេះ ក្នុងនាមថ្នាក់ដឹកនាំអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ និងក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំមានកិត្តិយស បីតិសោមនស្សរីករាយក្រៃលែង ដែលបានរៀបចំ **ទិវាពិភពលោកប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ១ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨** លើកទី២៥ ក្រោមប្រធានបទ «**យើងម្តេចជ្រាបរួមគ្នាបញ្ចប់ បញ្ហាអេដស៍ នៅឆ្នាំ២០២៥**» ដ៏មហោឡារិក នាពេលនេះ។

ជាបឋម ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតសម្តែងនូវការរីកចម្រើនឧត្តុង្គឧត្តម ចំពោះការផ្តល់កិត្តិយសពីសំណាក់ **ឯកឧត្តម ឃឹម ឆែលី ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី** តំណាងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានផ្ញើតំណាងដ៏មហាញីក អញ្ជើញចូលរួមជាអធិបតីនាឱកាសនេះ។ សក្តិភាពនេះ បានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់នូវការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ និងការប្តេជ្ញាចិត្តខាងនយោបាយដ៏មោះមុត នៃថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចំពោះកាតព្វកិច្ចប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍នៅកម្ពុជា ដែលជាកត្តាគន្លឹះកំណត់នូវភាពជោគជ័យដ៏ត្រចះត្រចង់ នាំមកនូវការទទួលស្គាល់ និងការកោតសរសើរពីមជ្ឈដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិ ជាបន្តបន្ទាប់។

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជាថ្នាក់ដឹកនាំអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ជាថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្ត ដែលជាសមាជិកអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ព្រមទាំងដៃគូការងារទាំង អស់ បានត្រៀមលក្ខណៈជាស្រេចទទួលយកជាថ្មីម្តងទៀតនូវអនុសាសន៍ដឹកនាំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ របស់ **ឯក ឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី** ទៅអនុវត្ត ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចដោយជោគជ័យ បញ្ចប់បញ្ហាអេដស៍ នា ឆ្នាំ២០២៥ ខាងមុខ។

ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាល អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍តែងរៀបចំពិធីប្រារព្ធ **ទិវាពិភពលោកប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ថ្ងៃទី១ ខែធ្នូ** ជារៀងទាត់ ក្នុងបំណងបង្ហាញការ ប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាចូលរួមប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ រំពៃកន្លែងផ្តល់ការគាំទ្រដល់អ្នកផ្ទុក មេរោគអេដស៍ ដែលនៅតែជាក្រុមប្រជាជនងាយរងគ្រោះ និងរំពៃកន្លែងសោកនាជកម្មនៃអ្នកស្លាប់ ដោយសារជំងឺអេដស៍ ព្រមទាំងក្រើនរំពៃកដល់ប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេស ឱ្យចងចាំជានិច្ចពីមហន្តរាយ នៃការរាលដាលមេរោគអេដស៍ ជំងឺអេដស៍ ដើម្បីយើងទាំងអស់គ្នាបន្តប្តេជ្ញាឈានទៅលុបបំបាត់ការឆ្លង រីករាលដាលមេរោគអេដស៍ រួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍរបស់មនុស្សជាតិមួយដែលគ្មានអេដស៍។

ក្នុងរយៈពេលជាងពីរទសវត្សរ៍នៃរបេសកកម្មប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍របស់ខ្លួន កម្ពុជាតែងអនុវត្ត ស្របតាមគោលនយោបាយ និងគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្ររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ជាអាទិ៍គោលនយោ បាយសូន្យបីឆ្នាំ២០២០ (សូន្យនៃការឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មី សូន្យនៃការមាក់ងាយនិងរើសអើង និង សូន្យនៃការស្លាប់ដោយសារជំងឺអេដស៍) និងគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ ៩៥ ៩៥ ៩៥ នៅឆ្នាំ២០២៥ (៩៥% នៃអ្នកដែលផ្ទុកមេរោគអេដស៍ទាំងអស់បានដឹងពីស្ថានភាពផ្ទុកមេរោគអេដស៍ពួកគេ ៩៥% នៃ អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ដែលបានធ្វើពោតវិនិច្ឆ័យហើយ បានទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងនឹង មេរោគអេដស៍ជាប់ជាប្រចាំ និង៩៥% នៃអ្នកទាំងអស់ដែលទទួលបានការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងនឹង មេរោគអេដស៍ទទួលបានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការកាត់បន្ថយចំនួនមេរោគអេដស៍នៅក្នុងខ្លួន)។ គោល នយោបាយ និងគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូលំទូលាយ និងពហុវិស័យឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍លើកទី៤ (ឆ្នាំ២០១៥-២០២០) ក្នុងឆន្ទៈ មោះមុតដោយមិនទុកនរណាម្នាក់ចោលដោយមិនបានទទួលការយកចិត្តទុកដាក់ឡើយ ក្នុងក្តីសង្ឃឹម កសាង“មនុស្សជាតិដ៏នាន់ថ្មីមួយដែលគ្មានបញ្ហាអេដស៍” ។

នាឱកាសដ៏វិសេសវិសាលនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតទូលប្រគេនព្រះថេរានុគ្គេរៈគ្រប់ព្រះ អង្គ និងជម្រាបជូន ឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ព្រមទាំងអង្គពិធីទាំងមូលនូវសមិទ្ធផលសំខាន់ៗក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ នៃការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍មួយចំនួនដូចតទៅ៖

- យោងតាមប្រព័ន្ធតាមដានការរាលដាលមេរោគអេដស៍នៅកម្ពុជា ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៧មកការ រាលដាលមេរោគអេដស៍បានចាប់ផ្តើមធ្លាក់ចុះជាបន្តបន្ទាប់ នៅគ្រប់ក្រុមគោលដៅទាំងអស់ ជាក់ស្តែងអត្រាផ្ទុកមេរោគអេដស៍នៅក្នុងចំណោមប្រជាជនទូទៅដែលមានអាយុពី១៥ ដល់ ៤៩ឆ្នាំគឺបានធ្លាក់ចុះមកនៅត្រឹមតែ០.៦% ប៉ុណ្ណោះនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៨នេះ។ មានន័យថា

កម្ពុជាមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យការរាលដាលមេរោគអេដស៍ប្រកបដោយជោគជ័យ និងប្រកបដោយក្តីសង្ឃឹមថានឹងបន្តធ្លាក់ចុះជាបន្តទៀតនៅឆ្នាំខាងមុខ។

- ការអប់រំពីមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍បានធ្វើឡើងជាប្រចាំទៅដល់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅនៅទូទាំងប្រទេសតាមគ្រប់មធ្យោបាយដូចជាតាមប្រព័ន្ធឃោសនាជាតិ និងឯកជន តាមបណ្តាញសង្គម តាមរយៈការចុះអប់រំផ្ទាល់ និងតាមរយៈការបញ្ចូល និងបញ្ជូនទៅក្នុងវេទិការដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន។
- ដោយឡែកការលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ស្រោមអនាម័យ១០០% និងលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រើប្រាស់សេវាផ្តល់ប្រឹក្សា និងធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ គឺបានផ្តល់ទៅដល់ក្រុមគោលដៅបានលើសពី៩០%។
- ៩៤% នៃស្ត្រីមានផ្ទៃពោះបានទទួលសេវាបង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍ពីម្តាយទៅកូន ក្នុងនោះអត្រាឆ្លងមេរោគអេដស៍ពីម្តាយទៅកូនបានធ្លាក់ចុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់មកត្រឹមតែ៦% ដែលជាសញ្ញាឆ្ពោះទៅរកគោលដៅនៃការលុបបំបាត់ទាំងស្រុងនូវការចម្លងមេរោគអេដស៍ពីម្តាយទៅកូន។
- ត្រឹមឆ្នាំ២០១៨នេះ មានអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ប្រមាណជិត៦ម៉ឺននាក់កំពុងទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ដោយមិនបង់ប្រាក់។
- ករណីរើសអើង និងមាក់ងាយទៅលើអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ បានឈានទៅរកការលុបបំបាត់ទាំងស្រុងនាពេលអនាគតដ៏ខ្លី ព្រោះនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៨ នេះគ្មានករណីណាមួយស្តីពីការរើសអើង និងមាក់ងាយបានផ្តល់ជាវាយការណ៍ទេនៅទូទាំងប្រទេស។
- តាមរយៈការងារមនុស្សធម៌ដែលមិនចេះនឿយហត់ និងមិនចេះរឹងស្មួតរបស់កាកបាទក្រហមកម្ពុជាក្រោមការដឹកនាំរបស់សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ហ៊ុន សែន** ប្រធានកាកបាទក្រហម និងជាឥស្សរជនឆ្នើមថ្នាក់ជាតិ នៃវេទិកាភាពជាអ្នកដឹកនាំតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍ នៅកម្ពុជា អ្នករងគ្រោះ និងរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ជាង៩០% សុទ្ធតែបានទទួលការគាំទ្រសង្គមតាមគ្រប់រូបភាព ដូចជាស្បៀង ជម្រក ការសិក្សា ការថែទាំសុខភាព ការកសាងសមត្ថភាព ការបង្កើតមុខរបរ។
- កាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ នៅទីក្រុងប៉ារីស ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបានអង្គការUNAIDS វាយតម្លៃក្នុងចំណោមប្រទេសតែ៧ប៉ុណ្ណោះក្នុងពិភពលោក ថាបានសម្រេចបានគោលដៅ ៩០ ៩០ ៩០ មុនកាលកំណត់ (មុនឆ្នាំ២០២០) ដោយក្នុងនោះ ប្រទេសកម្ពុជាសម្រេចបានដូចខាងក្រោម៖
 - o ៨៦% នៃអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ទាំងអស់ បានធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍។
 - o ៩៨% នៃអ្នកដឹងស្ថានភាពផ្ទុកមេរោគអេដស៍ទាំងអស់ បានទទួលការព្យាបាលដោយ ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ (ARV)។

- ៨០% នៃអ្នកទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ត្រូវបានរកឃើញថា មានលទ្ធផលបន្តកមេរោគអេដស៍ក្នុងឈាមកម្រិតទាប ដែលលែងជាគ្រោះគំរាម កំហែងដល់អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍។

ជារួម យោងតាមវឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផលក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដែលបានទទួលប្រគេន និងជម្រាបជូន ដោយសង្ខេបខាងលើនេះ យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា កម្ពុជាកំពុងដើរលើផ្លូវត្រូវបំផុតឆ្ពោះទៅសម្រេច បាននូវការលុបបំបាត់ការឆ្លងរីករាលដាលមេរោគអេដស៍នៅឆ្នាំ២០២៥។ នេះជាលទ្ធផលប្រកបដោយ ផ្លែផ្កាជ័យត្រចះត្រចង់នៃការវិនិយោគរបស់ជាតិ ដើម្បីសុខុមាលភាពរបស់ពលរដ្ឋ និងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ ម្យ៉ាងទៀត ការសិក្សាថ្មីមួយរបស់អង្គការ UNAIDS បានបង្ហាញថា ប្រទេសកម្ពុជាបានឈរក្នុងលំដាប់ ជួរមុខគេបង្អស់ ក្នុងការបញ្ចៀសមនុស្សមិនឱ្យឆ្លងមេរោគអេដស៍ នៅតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក ដោយក្នុង រយៈកាល២៦ឆ្នាំកន្លងទៅ យើងបានបញ្ចៀសមនុស្ស៩សែននាក់ មិនឱ្យឆ្លងមេរោគអេដស៍ និងបញ្ចៀស មនុស្ស៦សែននាក់ មិនឱ្យស្លាប់ដោយសារជំងឺអេដស៍។ លទ្ធផលជាទីមោទនៈនេះ ជាសក្ខីភាពសម្រាប់ ការសម្រេចចិត្តរបស់យើងលើតម្រូវការវិនិយោគបន្ថែមទៀត ដើម្បីធ្វើការលុបបំបាត់ការឆ្លងរីករាលដាល នៃមេរោគជីសាហាវនេះ។

តាងនាមឱ្យអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ និងអ្នករងគ្រោះដោយសារមេរោគអេដស៍ និង ជំងឺអេដស៍ទាំងអស់ ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះការប្តេជ្ញាចិត្តជាអាទិភាព និង ផ្តល់ការគាំទ្រដ៏មោះមុតក្នុងភាពជាដៃគូដឹកនាំកំពូលប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត និងបញ្ញាញាណដ៏ឧត្តុង្គ ឧត្តមបំផុតរបស់ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី និងសម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធ បណ្ឌិត **ម៉ីន ពានី ហ៊ុនសែន** ប្រធានកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ដែលតែងតែផ្តល់ការគាំទ្រគោល នយោបាយ ជាយុទ្ធសាស្ត្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងជាពិសេសការបង្កើននូវថវិកាជាតិជារៀងរាល់ ឆ្នាំ ដើម្បីឱ្យអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍មានលទ្ធភាពពង្រីកសមត្ថភាពការងាររបស់ខ្លួនបានជា ប្រចាំ។

ជាយុទ្ធសាស្ត្រ ការឆ្លើយតបខាងមុខរបស់យើង គឺផ្តោតលើការខិតខំស្វែងរកករណីអ្នកផ្ទុក មេរោគអេដស៍ ដែលនៅសល់ប្រមាណ៨.០០០នាក់ បញ្ជូនទៅសេវាព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងនឹង មេរោគអេដស៍ (ARV) ហើយថែរក្សាអ្នកជំងឺទាំងឡាយក្នុងសេវាថែទាំព្យាបាលឱ្យជាប់លាប់ ដើម្បីបង្ការ ការកើតឡើងនូវភាពស្តាំទៅនឹងឱសថ។ ដើម្បីសម្រេចជំហាននេះ ទន្ទឹមនឹងការពង្រឹងប្រព័ន្ធសុខាភិបាល ឱ្យទទួលបានកិច្ចថែទាំព្យាបាលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ យើងត្រូវរួមគ្នាធ្វើកិច្ចការជាច្រើនទៀត ដើម្បីកាត់បន្ថយរាល់របាំងដែលរារាំងពលរដ្ឋពីការទទួលបាននូវសេវាបង្ការការឆ្លង និងរារាំងអ្នកផ្ទុក មេរោគអេដស៍ ពីការទទួលបានសេវាថែទាំព្យាបាល។ ដើម្បីធ្វើអន្តរាគមន៍ទាំងនេះឱ្យបានជោគជ័យ និង ធានាចីរភាពនៃការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ក្នុងរយៈពេលវែង អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ បានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់មួយចំនួនជាអាទិ៍៖

- សហការជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃ អនុវត្តការបញ្ជ្រាបអេដស៍ទៅក្នុងការអភិវឌ្ឍ និងវិនិយោគ ឃុំ សង្កាត់ តាមនិយាមបែបបទដាក់សំណុំសកម្មភាពឆ្លើយតបមេរោគអេដស៍ចូលក្នុង

ផែនការអភិវឌ្ឍ និងផែនការវិនិយោគយុវសង្គត់ និងគោលនយោបាយភូមិយុវមានសុវត្ថិភាព ដើម្បីយុវសង្គត់មានលទ្ធភាពជួយស្វែងរកករណីផ្ទុកមេរោគអេដស៍ បញ្ជូនទៅរកសេវាថែទាំ ព្យាបាល សម្របសម្រួលបង្កបរិកាសអំណោយផល និងផ្តល់ការគាំទ្រសង្គមដល់គ្រួសារអ្នក ជំងឺអេដស៍ក្រីក្រ។

- ការកំណត់ថាអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ជាក្រុមប្រជាជនងាយរងគ្រោះ និងសហការជាមួយ ក្រសួងផែនការដើម្បីបន្តផ្តល់អត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រជូនដល់អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ក្រីក្រ ដើម្បីទទួលបានប្រយោជន៍បន្ថែមក្នុងការថែទាំសុខភាពនិងការគាំទ្រសង្គម។
- ការបញ្ចូលការឆ្លើយតបទៅនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ ដោយពេញលេញទៅក្នុង វិស័យនានា ដូចជាវិស័យសុខាភិបាល អប់រំ សង្គមកិច្ច ការងារ កិច្ចការនារី ទេសចរណ៍ វិមជ្ឈការ សហវិមជ្ឈការ និងការអភិវឌ្ឍយុវ សង្គត់ជាដើម។
- ទទួលស្គាល់តួនាទីសំខាន់របស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ក្នុងការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ ជំងឺអេដស៍ និងបន្តគាំទ្រឱ្យមានការចូលរួមបន្តទៀតតាមរយៈការផ្តល់មូលនិធិពីរាជរដ្ឋាភិបាល តាមលទ្ធភាពថវិកាជាតិ។
- សហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ បន្តជំរុញការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ពាក់ព័ន្ធ និងបង្កើនការអប់រំបង្ការការឆ្លងមេរោគអេដស៍ ក្នុងចំណោមក្រុមប្រជាជនគន្លឹះ ក្រុមយុវវ័យ បុគ្គលិក សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាននានា ពលរដ្ឋចំណាកស្រុក និងវិស័យទេសចរណ៍។

យោងតាមការសិក្សាពីតម្រូវការវិនិយោគឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ (Investment case) យើងត្រូវការថវិកា២០លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិកក្នុងមួយឆ្នាំរហូតឆ្នាំ២០២០ ឬ ៦០លានដុល្លារ នៅ ពេលដែលយើងទទួលបានថវិកាពីមូលនិធិសកល ត្រឹមតែ៤១,៦លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិកសម្រាប់បី ឆ្នាំ ពី២០១៨ ដល់២០២០ ដោយយើងមិនទាន់ដឹងច្បាស់អំពីថវិកាគាំទ្រក្រោយឆ្នាំ២០២០ នៅ ឡើយ។ ហេតុនេះ យើងគ្មានជម្រើសអ្វីក្រៅពីត្រៀមលក្ខណៈធ្វើជាម្ចាស់នៃអន្តរាគមន៍នេះទាំងស្រុង នា ពេលអនាគតនោះឡើយ។ ជាក់ស្តែង ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១៥ រាជរដ្ឋាភិបាលបានចូលរួមនូវថវិកាជាតិ ១,៥លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិកក្នុងមួយឆ្នាំ ហើយតាំងចិត្តបន្តចូលរួមក្នុងបរិមាណដូចគ្នារហូតដល់ឆ្នាំ ២០២០ ព្រមទាំងយល់ព្រមទទួលយកបន្ទុកចំណាយលើបុគ្គលិកកិច្ចសន្យា ក្នុងទំហំថវិកាប្រមាណ១ លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិកថែមទៀតសម្រាប់ឆ្នាំខាងមុខ។

យោងទៅលើបរិការណ៍មិនប្រាកដប្រជានយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ស្របនឹងប្រទេស កម្ពុជាបានផ្លាស់ប្តូរពីប្រទេសដែលមានចំណូលទាប ទៅជាប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប ដែលជាមូលហេតុនាំឱ្យហិរញ្ញប្បទានជំនួយក្រៅប្រទេសលើការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ បានបន្តធ្លាក់ ចុះជាបន្តបន្ទាប់គួរកត់សម្គាល់ យើងជឿថាថវិកាជាតិនឹងចូលមកជំនួយជំនួយក្រៅប្រទេសជាបណ្តើរៗ និងទាំងស្រុងនាពេលអនាគត ដើម្បីរក្សាចីរភាពនៃការងារប្រយុទ្ធទប់ស្កាត់ការរាលដាលឡើងវិញនៃ មេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មុននឹងបញ្ចប់ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមការអនុញ្ញាតពីព្រះបេរុនុត្តេរៈគ្រប់ព្រះអង្គ **ឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី** និងអង្គពិធី ធ្វើការអំពាវនាវនូវការគាំទ្របន្ថែមទៀតពី **ឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី** រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ បន្តជួយបង្កើនការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីឱ្យយើងមានលទ្ធភាព រក្សា**មីនភាព**នៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិលើកទី៤ ឆ្ពោះទៅសម្រេចគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ ឈានឆ្ពោះទៅលុបបំបាត់ការឆ្លងរីករាលដាលមេរោគអេដស៍ នៅឆ្នាំ ២០២៥ ដោយជោគជ័យ និងសូមអំពាវនាវដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទាំងអស់ចូលរួមប្រជាចិត្តដ៏មោះមុតជាមួយអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ដូចខាងក្រោម៖

- បញ្ហាមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏ដូចប្រទេសនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកដែរ គឺមិនទាន់បានបញ្ចប់ និងនៅជាការប្រឈមខ្ពស់នៅឡើយ។
- សូមប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ ចូលរួមបង្ការទប់ស្កាត់ការឆ្លងមេរោគអេដស៍ ឆាប់ទៅធ្វើតេស្តឈាម ឆាប់ទៅទទួលការព្យាបាល ឈានឆ្ពោះទៅបញ្ចប់អេដស៍។
- សូមបុគ្គលិកគ្រឹះស្ថានកំសាន្តសប្បាយ និងអតិថិជនទាំងអស់ ប្រើប្រាស់ស្រោមអនាម័យឱ្យបានជាប់លាប់១០០% រៀងរាល់ពេលមានទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ។
- សូមបុរសកម្ពុជា ទទួលខុសត្រូវយ៉ាងសកម្មចំពោះខ្លួនផ្ទាល់ ភរិយា ដៃគូ និងកូនចៅរបស់ខ្លួន ចៀសផុតពីសោកនាជកម្មបង្កដោយការឆ្លងមេរោគអេដស៍។
- សូមក្មួយៗយុវវ័យទាំងអស់ កុំឆាប់ប្រឡូកនឹងការរួមភេទ ហើយត្រូវចាកចេញឱ្យឆ្ងាយពីគ្រឿងញៀន ដែលជាកត្តាប្រឈមខ្ពស់នឹងការឆ្លងមេរោគអេដស៍។
- សូមស្ត្រីមានផ្ទៃពោះទាំងអស់ ត្រូវទៅទទួលការធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ ហើយបើមានតេស្តវិជ្ជមាន ត្រូវប្រញាប់ស្វែងរកសេវាបង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍ពីម្តាយទៅកូនឱ្យបានឆាប់រហ័ស នៅតាមមណ្ឌលសុខភាព ឬមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋ នៅទូទាំងប្រទេស។
- សូមអ្នកដែលមានការប្រព្រឹត្តប្រឈមនឹងការឆ្លងមេរោគអេដស៍ ត្រូវប្រញាប់ស្វែងរកការធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ ឱ្យបានឆាប់រហ័ស នៅតាមមណ្ឌលសុខភាព ឬមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋ ឬបណ្តាញអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដើម្បីឈានទៅទទួលការថែទាំព្យាបាលទាន់ពេលវេលា។
- សូមអ្នកដឹងថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ទាំងអស់ ត្រូវប្រញាប់ទៅទទួលការថែទាំព្យាបាលឱ្យបានឆាប់រហ័ស និងគោរពវេជ្ជបញ្ជាឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន ដើម្បីការពារការស្រុតចុះសុខភាព និងចៀសវាងការកើតនូវភាពស៊ាំរបស់មេរោគអេដស៍ទៅនឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ដែលជាមូលហេតុនៃមរណភាពដោយសារជំងឺអេដស៍។
- សូមយើងទាំងអស់គ្នា ចាត់ទុកអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ជាជនរងគ្រោះ ជាសមាជិកគ្រួសារសហគមន៍ និងសង្គមយើង ដែលធ្លាប់ និងនៅតែរួមចំណែកក្នុងផលិតភាពនៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិយើង ហើយត្រូវចូលរួមលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើង និងមាក់ងាយដល់ពួកគាត់ឱ្យបានជាដាច់ខាត និងត្រូវផ្តល់ការគាំទ្រគ្រប់លទ្ធភាព។
- រាល់ការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ និងអ្នកជំងឺអេដស៍ទាំងអស់ត្រូវតែឈរលើគោលការណ៍សមធម៌ សមភាពយេនឌ័រ និងសិទ្ធិមនុស្ស។

ជាថ្មីម្តងទៀត តាងនាមអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ **ឯកឧត្តម ឃឹម ឆែលី** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងតាមរយៈ **ឯកឧត្តម ដល់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង **សម្តេចអភិវឌ្ឍន៍បណ្ឌិត** ប្រធានកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ដែលតែងតែផ្តល់ការគាំទ្រជានយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រ ដល់ការឆ្លើយតបនឹងការរីករាលដាលមេរោគអេដស៍ ជាពិសេសការបង្កើននូវថវិកាជាតិ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីឱ្យអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ មានលទ្ធភាពពង្រីកសកម្មភាពការងារ ជាយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ខ្លួនបានជាប្រចាំ។

សូមអរគុណ សមាជិកអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ អង្គការសហប្រជាជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ទ្វេភាគី និងពហុភាគី មូលនិធិសកល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ សង្គមស៊ីវិល ផ្នែកឯកជន សិល្បករសិល្បការិនីដែលមានតំណាងជាអគ្គរដ្ឋទូតសុឆន្ទៈសម្រាប់ការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ បណ្តាញអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ បណ្តាញក្រុមប្រជាជនគន្លឹះ និងក្លាយយុវជនទាំងអស់ ព្រមទាំងប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ ដែលបានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផល ជាទីមោទនៈ ជូនប្រទេសកម្ពុជានាពេលនេះ។

ជាទីបញ្ចប់ខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធពររបរសួស្តីជូន **ឯកឧត្តម ឃឹម ឆែលី** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី សូមប្រកបដោយសុខភាពល្អ កម្លាំងខ្លាំងក្លា ប្រាជ្ញា ឈ្លៀសវៃ ដើម្បីបន្តចូលរួមក្នុងការដឹកនាំនាំកម្ពុជាឱ្យចាកផុតពីគ្រោះគំរាមកំហែង ដោយសារមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍។

សូមកោតសរសើរ សមាជិកសមាជិកាទាំងអស់នៃគណៈកម្មការរៀបចំអង្គពិធី ដែលបានរៀបចំពិធីនេះប្រកបដោយជោគជ័យ។ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមប្រគេនពរចំពោះព្រះថេរានុត្តរៈគ្រប់អង្គ និងប្រសិទ្ធពរជូនអង្គពិធីទាំងមូលនូវពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

សូមអរព្រះគុណ និងសូមអរគុណ!